

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) [www. economy.nayka.com. ua](http://www.economy.nayka.com.ua) | № 12, 2019 | 27.12.2019 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2019.12.157](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.12.157)

УДК 336.02:336.14

*М. Е. Мар'янович,
аспірант кафедри фінансів, PhD студент,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
ORCID: 0000-0002-1205-2428*

ДЕРЖАВНІ КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ ТА ДЕРЖАВНІ ФОНДИ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

*М. Е. Marianovych
Postgraduate Student of the Department of Finance, Phd student,
National University of "Kyiv-Mohyla Academy"*

STATE CAPITAL EXPENDITURES AND STATE FUNDS IN THE SYSTEM OF FINANCIAL SUPPORT FOR INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT IN UKRAINE

У статті проведено дослідження методологічних підходів, що застосовуються для бюджетного фінансування реалізації інфраструктурних проектів як на загальнодержавному, так і на місцевому рівні, в рамках досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР). Проаналізовано, яким чином визначені у Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна» пріоритети були враховані при використанні відповідних фінансових джерел розвитку інфраструктури у 2018 році. Визначено найбільш складні завдання у сфері розвитку інфраструктури, включені до Національної доповіді, та потенційні джерела фінансування відповідної інфраструктури. Обґрунтовано необхідність використання, при обранні проектів, що фінансуються за рахунок державного бюджету, а також за рахунок коштів, що передбачаються на реалізацію державних інвестиційних проектів, які обираються щорічно у порядку, встановленому Законом України «Про інвестиційну діяльність», критерію спрямованого на досягнення індикаторів національних завдань ЦСР. Запропоновано додаткові шляхи використання коштів спеціальних бюджетних фондів цільового спрямування в рамках державного бюджету відповідно до національних завдань щодо досягнення ЦСР. Розроблено рекомендації щодо удосконалення наявних механізмів відбору інфраструктурних проектів, розроблення методології щодо їх пріоритезації, здійснення ефективного використання фінансових ресурсів та проведення комплексного оцінювання ефективності витрачання бюджетних коштів на розвиток тієї чи іншої інфраструктури задля забезпечення належного фінансування поставлених завдань щодо досягнення Україною національних цілей сталого розвитку, що, в свою чергу, має сприяти і досягненню ЦСР ООН.

The article examines the methodological approaches that are used to budget expenditures for infrastructure projects implementation at the national and local levels within the framework of the achievement of the Sustainable Development Goals (SDG). The National report "Sustainable Development Goals: Ukraine" (the National Report) have been presented by the Government of

Ukraine together with the Office of the United Nations Development Program in Ukraine in 2017. This report has approved the baseline SDG indicators that should be achieved by our country in 2020 and 2030 and identified types of infrastructure that should be modernized (created) on the national and local level. There are various sources of funds for infrastructure development projects within the State Budget of Ukraine, including capital expenditures and resources from special budget funds (the State Road Fund, the State Fund of Regional Development etc.). The article analyzes how the priorities identified in the National Report are reflected in a process of the selection of projects for providing support of their implementation for the expense of different sources of the State budget. It has been identified the most complicated tasks in the field of infrastructure development that are critical for achievement of SDGs in Ukraine as well as potential financial sources for these task resolving. The projects financed on the expense of the state capital expenditures and special budget funds in 2018 and the mechanisms used for the selection of projects for financing from the budget have been analyzed. Recommendations on improving approaches to the selection of public investment projects have been developed. Measures on improving the use of special-purpose funds within the State budget have been proposed. Applying of these measures will allow taking into account the national tasks for the SDGs achievement in the process of selection of projects that will be supported for the expense of the State budget. The directions for development of methodological approaches for infrastructure projects prioritization have been determined. It will allow to ensure efficient use of available budgetary funds in order to achieve Ukraine's national goals of sustainable development.

Ключові слова: державні фонди; Цілі сталого розвитку; Національна доповідь; критична інфраструктура; фінансові механізми; джерела фінансування.

Keywords: state funds; Sustainable Development Goals; National Report; critical infrastructure; financial mechanisms; financing sources.

Постановка проблеми. У 2017 році Урядом України спільно з Офісом ПРООН в Україні було представлено суспільству Національну доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» [1] (далі – Національна доповідь). У цьому документі визначено базові показники, які мають бути досягнуті нашою країною у 2020 та 2030 роках в рамках Цілей сталого розвитку ООН (далі – ЦСР). Національна система ЦСР, сформована у цій доповіді, складається з 86 завдань розвитку, досягнення яких вимірюватиметься 172 показниками.

Серед цих завдань є дуже складні та амбіційні, які вимагатимуть розбудови інфраструктури як загальнодержавної, так і місцевої. Досягнення включених до Національної доповіді показників у цій сфері вимагатиме від Уряду нашої країни певних кроків щодо визначення фінансових механізмів та джерел щодо розбудови відповідної інфраструктури.

Україна має непогані можливості щодо залучення фінансових ресурсів для модернізації інфраструктури проте наявні механізми, зокрема ті, які застосовуються для бюджетного фінансування реалізації інфраструктурних проєктів, не є ефективними з огляду на досягнення результату та потребують удосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню інституційних засад державного фінансового регулювання приділяли увагу такі науковці: І.Я. Чугунов, А.В. Павелко та Т.В. Канєва [2], І.В. Запатріна [3], зокрема щодо аналізу відповідності Національної доповіді принципам Порядку денного у сфері сталого розвитку до 2030 року та глобальним індикаторам ЦСР. Проблеми фінансування інвестиційних проєктів розкриті в працях О. В. Федорчак [4]. Основоположні принципи, результати роботи та проблеми, які стали на шляху до реалізації ЦСР розкриті у документах Організації Об'єднаних Націй: «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» [5], «Спеціальне видання: хід досягнення Цілей у сфері сталого розвитку. Доповідь Генерального секретаря» [6]. Результати адаптації Глобальної стратегії ЦСР до національних завдань України висвітлені у Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна» [1].

Проте не вирішеними залишаються питання щодо визначення фінансових механізмів та джерел для модернізації відповідної інфраструктури як загальнодержавної, так і місцевої в рамках досягнення Цілей сталого розвитку, зокрема, за рахунок державного бюджету, а також за рахунок коштів, що передбачаються на реалізацію державних інвестиційних проєктів, які обираються щорічно у порядку, встановленому Законом України «Про інвестиційну діяльність» [7].

Постановка завдання. Метою статті є дослідження методологічних підходів, що застосовуються для бюджетного фінансування реалізації інфраструктурних проєктів як на загальнодержавному, так і на місцевому рівні, в рамках досягнення Цілей сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження.

На сьогодні проекти щодо створення критичної для досягнення ЦСР інфраструктури можуть фінансуватися за рахунок капітальних видатків державного та місцевих бюджетів; за кошти, залучені державою від міжнародних фінансових організацій, іноземних держав та банків (далі – МФО); а також на умовах державно-приватного партнерства (далі – ДПП). Цілий ряд інфраструктурних проектів реалізується в Україні за рахунок коштів державного бюджету. Зокрема, державним бюджетом передбачена можливість забезпечення цільового фінансування інфраструктури, що сприятиме прискоренню економічного розвитку, за рахунок таких джерел, як Державний фонд регіонального розвитку (далі – ДФРР), Державний дорожній фонд (далі – ДФ), Державний фонд розвитку водного господарства (далі – ДФРВ) (див. *табл. 1*), а також за рахунок коштів, що передбачаються на реалізацію державних інвестиційних проектів, які обираються щорічно у порядку, встановленому Законом України «Про інвестиційну діяльність» (далі – ДІП). Крім того, з метою підтримки ініціатив щодо енергоефективності, впровадження інструментів стимулювання і підтримки здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель та енергозбереження, зокрема в житловому секторі, в Україні утворено Фонд енергоефективності у формі державної установи (далі – ФЕ). Засновником цієї установи є Кабінет Міністрів України. Діяльність цього фонду розпочинається у цьому році.

Таблиця 1.

Фонди у складі державного бюджету України, створені з метою розвитку інфраструктури

Назва Фонду	Опис
Державний дорожній фонд	Розпочав діяти з 1 січня 2018 року в рамках спеціального фонду Державного бюджету України. Основна мета — створення цільового джерела фінансування будівництва, реконструкції, ремонту й утримання автомобільних доріг
Державний фонд регіонального розвитку	Державний фонд регіонального розвитку створено у складі загального фонду державного бюджету. Надходження до нього мають передбачатися в обсязі не менше 1 % прогнозного обсягу доходів загального фонду проекту Державного бюджету України на відповідний бюджетний період. Кошти цього фонду спрямовуються на виконання державної стратегії регіонального розвитку та регіональних стратегій розвитку, включаючи програми й заходи розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць
Державний фонд розвитку водного господарства	Державний фонд розвитку водного господарства створено у складі спеціального фонду державного бюджету 7 грудня 2017 року. Кошти цього фонду спрямовуються на фінансове забезпечення заходів з експлуатації водогосподарського комплексу; будівництва та реконструкції меліоративних систем; захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь; централізованого водопостачання сільських населених пунктів, які користуються привізною водою; модернізації та розвитку водогосподарського комплексу

Джерело: складено автором на основі [3; 8]

Найбільш складні завдання у сфері розвитку інфраструктури, включені до Національної доповіді, та потенційні джерела фінансування відповідної інфраструктури наведені у *табл. 2*.

Таблиця 2.

Визначені у Національній доповіді завдання, що вимагають розбудови інфраструктури, та потенційні джерела фінансування відповідних інфраструктурних проектів

Завдання	Потенційні джерела фінансування
Енергоефективність та чиста енергія, ЦСР 7	
<ul style="list-style-type: none">збільшити частку енергії, виробленої з відновлюваних джерел, у 3,5 рази;знижити енергоємність ВВП у 2 рази;зменшити технологічні витрати електричної енергії в розподільчих мережах в 1,3 рази;зменшити втрати тепла у тепломережах в 1,7 рази	ДФРР, ДІП, ФЕ, МФО, ДПП
Водопостачання, ЦСР 6	
<ul style="list-style-type: none">забезпечити доступ до питної води гарантованої якості 100 % міського та сільського населення;	ДФРР, ДФРВ, ДІП, МФО, ДПП
Водовідведення, ЦСР 15	
<ul style="list-style-type: none">скоротити обсяги скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти майже втричі;скоротити частку скидів забруднених стічних вод у загальному обсязі скидів до морського середовища втричі	ДФРР, ДФРВ, ДІП, МФО, ДПП
Поводження з побутовими відходами, ЦСР 12	

<ul style="list-style-type: none"> збільшити частку спалених та утилізованих відходів у загальному обсягу їх утворення майже у 2 рази 	ДФРР, ДП, МФО, ДПП
Транспортна інфраструктура, ЦСР 9	
<ul style="list-style-type: none"> зменшити частку сільського населення, яке проживає на відстані понад 3 км від дороги з твердим покриттям, у 10 разів; підвищити частку транспорту громадського користування у 3,3 рази та частку транспортної інфраструктури й дорожнього сервісу, що враховують потреби людей з інвалідністю, у 4 рази; підвищити частку доріг загального користування державного значення з твердим покриттям, що відповідають нормативним вимогам, у 7 разів; 	ДФРР, ДФ, ДП, МФО, ДПП
Наука та інновації, ЦСР 2, 9	
<ul style="list-style-type: none"> збільшити частку реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової більш ніж у 10 разів; підвищити витрати на виконання наукових та науково-технічних робіт у 5 разів; підвищити продуктивність сільського господарства за рахунок використання інноваційних технологій удвічі 	ДФРР, ДП, МФО, ДПП
Туризм, ЦСР 11	
<ul style="list-style-type: none"> збільшити кількість робочих місць у сфері туризму майже вдвічі 	ДФРР, ДП, МФО, ДПП
Охорона здоров'я, ЦСР 3	
<ul style="list-style-type: none"> зменшити смертність дітей у віці до 5 років майже у півтора рази; зменшити кількість хворих з діагнозом ВІЛ майже у 2 рази; зменшити кількість смертей від цереброваскулярних хвороб серед чоловіків в 1,4 рази, серед жінок — у 1,3 рази; зменшити кількість смертей від злоякісних новоутворень у жінок у віці 30—59 років в 1,3—1,4 рази 	ДФРР, ДП, МФО, ДПП
Освіта, ЦСР 4	
<ul style="list-style-type: none"> збільшити показник охоплення дітей до 5 років дошкільними навчальними закладами в 1,3 рази; збільшити кількість університетських міст у 2 рази 	ДФРР, ДП, МФО, ДПП
Відновлення інфраструктури на територіях, що постраждали внаслідок конфлікту, ЦСР 16	
<ul style="list-style-type: none"> забезпечити задоволення населення Донецької та Луганської областей користуванням інфраструктурними об'єктами та рівнем надання послуг у сфері адміністративного управління на 100 % 	ДФРР, ДП, МФО, ДПП

Джерело: складено автором на основі [1]

Розглянемо, яким чином визначені у Національній доповіді пріоритети були враховані при використанні відповідних фінансових джерел розвитку інфраструктури у 2018 році.

Державний фонд регіонального розвитку

Відповідно до інформації Міністерства розвитку громад та територій України (перед цим – Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України) [9] у 2018 році за рахунок ДФРР здійснювалося часткове фінансування 5211 проектів. У Звіті про використання коштів державного фонду регіонального розвитку за 2018 рік [10] зазначено, що на ці цілі у 2018 році було витрачено 3 798,546 млн.грн. Отже, в середньому вартість одного профінансованого ДФРР проекту складає 7,3 млн. грн., тобто орієнтовно 300 тис. дол. США. Зазначені цифри свідчать про те, що за рахунок коштів ДФРР фінансувалися переважно невеликі проекти (ремонт, покращення технічного стану окремих об'єктів тощо), які не передбачають суттєвого поліпшення стану інфраструктури на територіях.

З інформації, наведеної на сайті ДФРР [9] складно оцінити, наскільки проекти, реалізації яких надавалося фінансування за рахунок Фонду, відповідають пріоритетам, визначеним у Національній доповіді, та можуть вплинути на досягнення визначених у ній показників.

По-перше, таких проектів забагато.

По-друге, інформація про проекти не містить жодних індикаторів, на досягнення яких спрямована їх реалізація (є лише назва проекту, обсяг коштів від ДФРР та співфінансування з боку органів місцевого самоврядування).

Й, по третє, групування проектів за тематичними напрямками досить умовне та не завжди є зрозумілим. Так, наприклад, база даних проектів містить такі категорії, як «Спортивна інфраструктура» та «Фізична культура і спорт (не інфраструктурні проекти)». До останньої, зокрема, віднесено «Створення багатофункціонального культурно-спортивного комплексу Первозванівської об'єднаної територіальної громади» та інші проекти, які підпадають під визначення «Спортивна інфраструктура». Велика кількість проектів, що мають на меті поліпшення енергоефективних характеристик інфраструктурних об'єктів, включено до категорій «Освітні заклади», «Охорона здоров'я» тощо. До переліку проектів в категорії «Без сфери реалізації проекту» включено, зокрема, такі, як: «Будівництво Подільського мостового переходу через р.

Дніпро у м. Києві»; «Створення індустріального парку «Омельник» в Омельницькій ОТГ Кременчуцького району Полтавської області»; «Реконструкція загальноосвітньої школи I-III ступенів по вул. Центральній, 102 в с. Корнин Рівненського район»; «Капітальний ремонт системи водопостачаання та водопровідної мережі з заміною вежі для мешканців с.Грушуватка Саксаганської сільської ради П'ятихатського району Дніпропетровської області»; «Модернізація вуличного освітлення міста Одеса». Кожен з зазначених проєктів мав би бути віднесений до відповідної категорії проєктів ДФРР.

Отже аналіз інформації, наведеної у переліку проєктів, що фінансуються за рахунок ДФРР, не дає жодного уявлення про те, яким чином їх реалізація може вплинути на досягнення національних індикаторів ЦСР.

У той же час, якщо оцінювати пріоритетність надання державної підтримки розвитку територій за рахунок ДФРР базуючись на кількості профінансованих проєктів, то ситуація виглядатиме таким чином (рис. 1). Найбільше проєктів (за кількістю) реалізовано в сфері освіти та таких, які віднесено до категорії «Без сфери реалізації проєкту». Далі йдуть проєкти у сфері дорожньо-транспортної інфраструктури, охорони здоров'я, водопостачання, фізкультури й спорту.

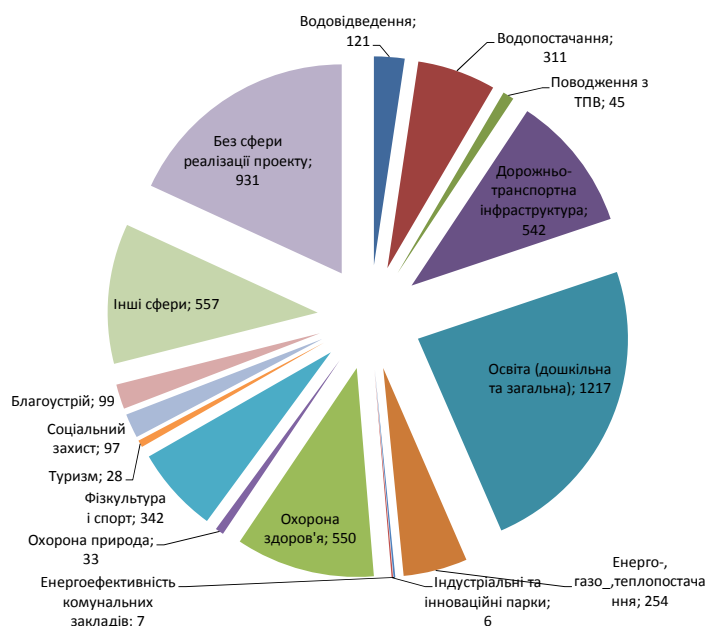

Рис. 1. Розподіл проєктів, що фінансувалися за рахунок Державного фонду регіонального розвитку у 2018 році (за кількістю)

Джерело: складено автором за даними Державного фонду регіонального розвитку [9]

Слід також зазначити, що кошти Державного фонду регіонального розвитку у 2018 році було витрачено не повністю: при запланованих 6 млрд. грн. по факту витрачено 3,799 млрд.грн., тобто лише 63,3% від передбачених у Державному бюджеті.

Державний дорожній фонд

За інформацією Державного казначейства [10] у 2018 році кошти Державного дорожнього фонду було розподілено наступним чином (табл. 3). Майже половина (46,4%) від загального обсягу коштів фонду було спрямовано на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування державного значення; 14,7% - на виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток

мережі автомобільних доріг загального користування; 31,6% - в якості субвенцій місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах; 7,2% - на фінансове забезпечення заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм.

При цьому, найгірше було освоєно кошти на забезпечення безпеки дорожнього руху (лише 34%) та ті, які були спрямовані на реалізацію конкретних проектів.

Таблиця 3.
Використання коштів Державного дорожнього фонду у 2018 році

Напрями використання коштів Фонду	План, тис.грн.	Виконання, тис.грн.	Освоєння, %
Фінансове забезпечення заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм	2 641 266	900 466	34
Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення	11 916 397	11 393 699	95,6
Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування	5 366 038	5 359 919	99,9
Покращення стану автомобільної дороги Н-31 Дніпро - Царичанка - Кобеляки - Решетилівка	2 000 000	1 432 321	71,6
Покращення стану автомобільної дороги Харків - Охтирка	2 000 000	1 190 674	59,5
Покращення стану автомобільної дороги Житомир - Чернівці	1 000 000	666 638 217	66,7
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах	11 530 865	11 530 865	100
Всього	36 454 567	32 474 584	89

Джерело: складено автором на основі даних Державної казначейської служби України [10]

Державний фонд розвитку водного господарства

Кошти Державного фонду розвитку водного господарства головним чином використовувалися на експлуатацію державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами (92,5%). Інші проекти (централізоване водопостачання сільських населених пунктів, які користуються привізною водою; модернізація та розвиток водогосподарського комплексу) майже не фінансувалися. Й знов таки, у випадку фінансування конкретно визначеного проекту (Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області) спостерігається найнижчий рівень освоєння коштів (53,2%).

Таблиця 4.
Використання коштів Державного фонду розвитку водного господарства у 2018 році

Напрями використання коштів Фонду	План, тис.грн.	Виконання, тис.грн.	Освоєння, %
Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами	2 343 246	2 210 920	94,4
Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області	119 400	63 554	53,2
Першочергове забезпечення сільських населених пунктів централізованим водопостачанням	70 000	68 138	97,3
Всього	2 532 646	2 342 613	92,5

Джерело: складено автором на основі даних Державної казначейської служби України [10]

Крім того, з метою підтримки ініціатив щодо енергоефективності, впровадження інструментів стимулювання і підтримки здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель та енергозбереження, зокрема в житловому секторі, в Україні утворено Фонд енергоефективності у формі державної установи (ФЕ). Засновником цієї установи є Кабінет Міністрів України. Діяльність цього фонду розпочинається у цьому році.

Державні інвестиційні проекти, фінансування яких здійснюється у порядку, встановленому Законом України «Про інвестиційну діяльність» (ДИП)

Відповідно до інформації, що міститься у витязі з Державного реєстру інвестиційних проектів [11], починаючи з 2002 року за рахунок Державного бюджету України було надано державну підтримку у формі державних капітальних вкладень 38 інвестиційним проектам, які розподілено за сферами таким чином (рис.2). Найбільше коштів було витрачено на проекти в сфері автомобільних доріг, авіаційну безпеку (закупівлю гелікоптерів в рамках спільного проекту з Урядом Франції), медицину, інфраструктуру Чорнобильської зони та реконструкцію культурних закладів.

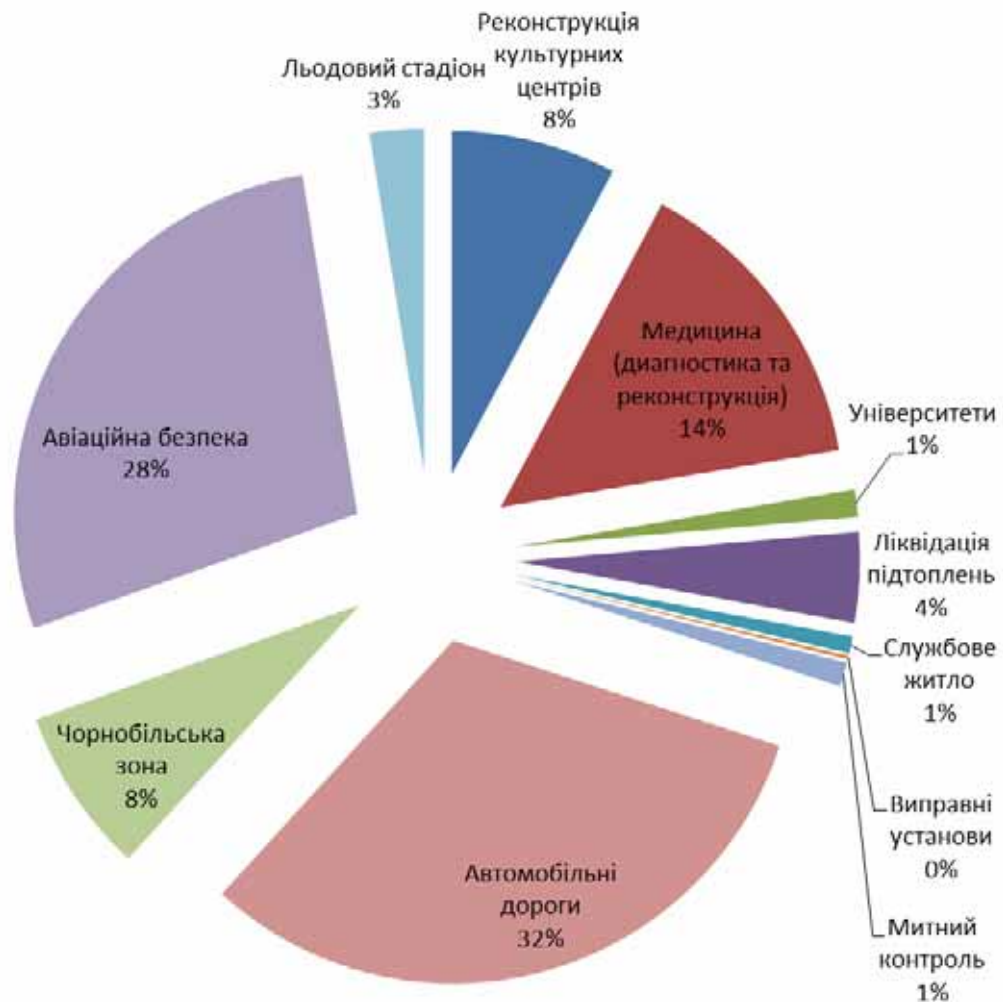

Рис. 2. Розподіл державних інвестиційних проектів, які підтримувалися за рахунок Державного бюджету у порядку, встановленому Законом України «Про інвестиційну діяльність» за їх вартістю (млн. грн.).

Джерело: складено автором на основі даних Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України [11]

Серед наведених інвестиційних проектів у 2018 році було відібрано для надання державної підтримки у середньостроковій перспективі за рахунок державного бюджету 10 проектів, які розподілені за сферами таким чином (рис. 3). Зазначені проекти було відібрано вже після схвалення Національної доповіді та визначення пріоритетних інфраструктурних сфер для забезпечення сталого розвитку. Майже половина всіх коштів, що була запланована на державну підтримку реалізації інвестиційних проектів на середньострокову перспективу, була запланована на проект з авіаційної безпеки, наступним за обсягом коштів став проект будівництва льодового стадіону, далі йдуть проекти у сфері реконструкції медичних закладів та університетів (рис. 3).

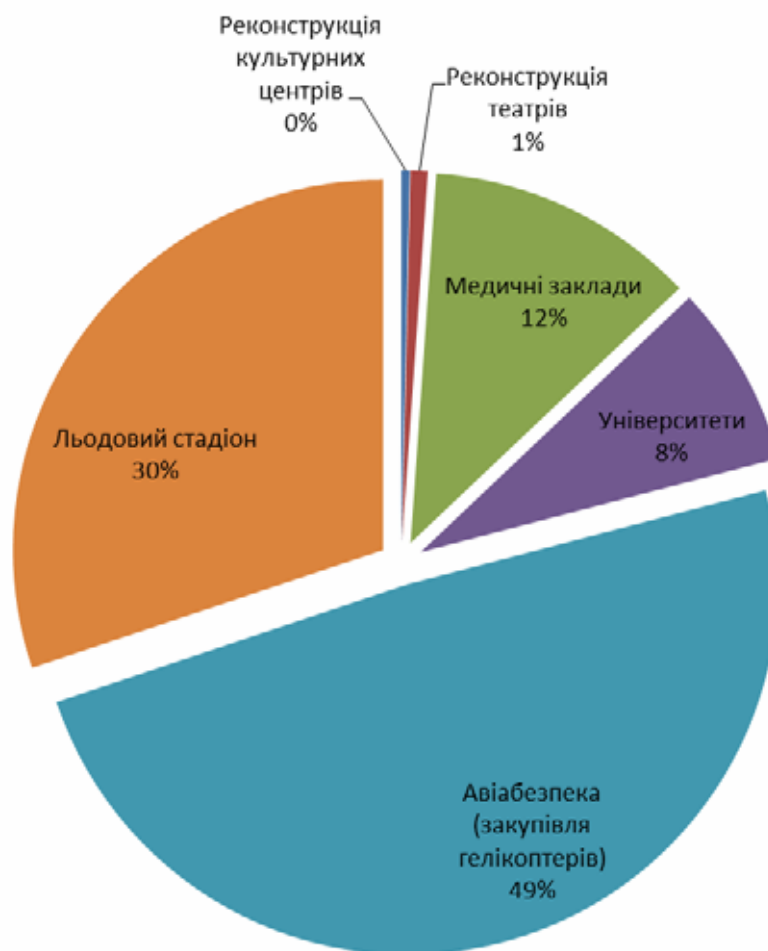

Рис. 3. Розподіл державних інвестиційних проектів, які обрані для підтримки за рахунок Державного бюджету у порядку, встановленому Законом України «Про інвестиційну діяльність», на 2018 рік за їх вартістю (млн. грн.).

Джерело: складено автором на основі даних Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України [11]

Висновки. В рамках Державного бюджету України існують різноманітні джерела фінансування проектів розвитку інфраструктури: капітальні видатки, що направляються на реалізацію державних інвестиційних проектів, відібраних відповідно до вимог Закону України «Про інвестиційну діяльність»; а також низка спеціальних бюджетних фондів цільового спрямування в рамках державного бюджету (ДФРР, ДДФ, ДФРВГ). Крім того, у багатьох містах існують окремі цільові фонди в рамках спеціальних фондів місцевих бюджетів, що використовуються задля інфраструктурного розвитку територій. Стратегічними документами передбачено створення й інших спеціальних бюджетних фондів (наприклад, Фонду забезпечення безпеки дорожнього руху [12]).

Ефективне використання фінансових ресурсів за рахунок цих джерел могло би внести значний внесок у досягнення Цілей сталого розвитку. Наприклад, Фонд енергоефективності та Дорожній фонд за своїм цільовим призначенням могли би стати дієвим інструментом досягнення цільових індикаторів відповідно до національних завдань у рамках ЦСР у відповідних сферах. У той же час, критерії вибору інфраструктурних проектів, що фінансуються за рахунок державного бюджету, не містять вимог щодо їх відповідності проектів індикаторам національних завдань ЦСР.

Наявні механізми відбору проектів не є досконалими та ефективними з огляду на досягнення результату, зокрема, визначених державою цільових індикаторів Цілей сталого розвитку для України. Методології щодо пріоритизації проектів з огляду на їх вплив на досягнення цільових показників державних стратегій соціально-економічного розвитку та зокрема, Національного плану «Цілі сталого розвитку: Україна» не існує.

Порядки використання коштів спеціальних фондів державного бюджету, метою яких є стимулювання економічного розвитку на рівні країни та регіонів, а також вибору державних інвестиційних проектів, не заохочують ініціаторів проектів, що подаються на розгляд, враховувати пріоритети державної /регіональної політики та ЦСР.

Незважаючи на різну цільову спрямованість існуючих джерел фінансування інфраструктури, проекти, що претендують на фінансування за рахунок кожного з таких джерел, є різноплановими та не завжди відповідають цілям, задля яких було створено відповідні бюджетні механізми. Такий стан справ не дає змогу комплексно оцінити ефективність витрачання бюджетних коштів на розвиток тієї чи іншої інфраструктури, також забезпечити належне фінансування вирішення завдань щодо досягнення Україною національних цілей сталого розвитку.

Література.

1. Національна доповідь 2017 “Цілі сталого розвитку: Україна”, 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf (дата звернення: 19.12.2019).
2. І.Я. Чугунов, А.В. Павелко, Т.В. Канєва, та ін. Державне фінансове регулювання економічних перетворень : монографія / І.Я. Чугунов, А.В. Павелко, Т.В. Канєва, та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 376 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://knute.edu.ua/file/MTc=/f1be231fc507a2c1957061787c381b5b.pdf> (дата звернення: 19.12.2019).
3. Запатріна І.В. Керівництво “Посилення ролі бізнесу в досягненні ЦСР в Україні” - публікація в рамках проекту ПРООН/GIZ “Підтримка реалізації Цілей сталого розвитку в Україні”. 2018. 72 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/entrepreneurship-support/sdg-business-role-enhancement.html> (дата звернення: 19.12.2019).
4. Федорчак О. В. Проблеми фінансування інвестиційних проектів місцевого та регіонального розвитку в Україні, Вісник НАДУ при Президенті України. Серія “Державне управління”. 2017. № 2. С. 118–127. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://visnyk.academy.gov.ua/pages/dop/68/files/c5997533-1cfc-4677-95d8-2e3f95e69620.pdf> (дата звернення: 19.12.2019).
5. The United Nations (2017), “Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development”, available at: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=R (дата звернення: 19.12.2019).
6. Спеціальне издание: ход досягнення цілей в області устійчивого розвитку. Доклад Генерального секретаря, 2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://unstats.un.org/sdgs/files/report/2019/secretary-general-sdg-report-2019--RU.pdf> (дата звернення: 19.12.2019).
7. Закон України “Про інвестиційну діяльність”, [Електронний ресурс]: Відомості Верховної Ради України, 1991. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/1560-12> (дата звернення: 19.12.2019).
8. Бюджетний кодекс України, [Електронний ресурс]: Відомості Верховної Ради України, 2010. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 19.12.2019).
9. Державний Фонд Регіонального Розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dfrr.minregion.gov.ua/Projects-list> (дата звернення: 19.12.2019).
10. Річний звіт про виконання Державного бюджету України за 2018 рік, [Електронний ресурс]: Державна казначейська служба України. – Режим доступу: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukrayini-za-2018-rik?page=4> (дата звернення: 19.12.2019).
11. Витяг з Державного реєстру інвестиційних проектів, [Електронний ресурс]: Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, 2019. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=79051caa-58eb-435c-8cd4-38d008c2b679&tag=ProtseduraNadanniaDerzhavnoiPidtrimkiDliaRozrobkiAboRealizatsiiInvestitsiinihProektiv> (дата звернення: 19.12.2019).
12. Про схвалення Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року, [Електронний ресурс]: розпорядження Кабінету Міністрів України, 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481-2017-p#n8> (дата звернення: 19.12.2019).

References.

1. The United Nations (2017), 2017 National Baseline Report “Sustainable Development Goals: Ukraine”, available at: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf (Accessed 19 Dec 2019).
2. Chugunov, I.Ya. Pavelko, A.V. and Kanieva, T.V. (2015), Derzhavne finansove rehuliuвання ekonomichnykh peretvoren' [State Financial Regulation of Economic Transformations], Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t, Ukraine.
3. Zapatrina, I.V. (2018), “Guidance "The business role enhancement in the process of SDGs Implementation in Ukraine” - the publication within UNDP/GIZ Project "Supporting the SDGs Implementation in Ukraine", 72 p., available at: <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/entrepreneurship-support/sdg-business-role-enhancement.html> (Accessed 19 Dec 2019).
4. Fedorchak O. V. (2017), “Problems of financing of investment projects of local and regional development in Ukraine”, available at: <http://visnyk.academy.gov.ua/pages/dop/68/files/c5997533-1cfc-4677-95d8-2e3f95e69620.pdf> (Accessed 19 Dec 2019).
5. The United Nations (2017), “Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development”, c http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=R (Accessed 19 Dec 2019).
6. The United Nations (2019), “Special edition: progress towards the Sustainable Development Goals. Report of the Secretary-General”, available at: <https://unstats.un.org/sdgs/files/report/2019/secretary-general-sdg-report-2019--RU.pdf> (Accessed 19 Dec 2019).

7. Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine “On Investment Activity”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/1560-12> (Accessed 19 Dec 2019).
8. Verkhovna Rada of Ukraine (2010), Budget Code of Ukraine, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (Accessed 19 Dec 2019).
9. Derzhavnyj Fond Rehional'noho Rozvytku. available at: <http://dfrr.minregion.gov.ua/Projects-list> (Accessed 19 Dec 2019).
10. The State Treasury Service of Ukraine (2018), Richnyj zvit pro vykonannia Derzhavnoho biudzhetu Ukrainy za 2018 rik, available at: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/richnij-zvit-pro-vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu-ukrayini-za-2018-rik?page=4> (Accessed 19 Dec 2019).
11. Ministry for Development of Economy, Trade and Agriculture of Ukraine (2019), Vytiah z Derzhavnoho reiestru investytsijnykh proektiv, available at: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=79051caa-58eb-435c-8cd4-38d008c2b679&tag=ProtseduraNadanniaDerzhavnoiPidtrimkiDliaRozrobkiAboRealizatsiiInvestitsiinihProektiv> (Accessed 19 Dec 2019).
12. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017), “Pro skhvalennia Stratehii pidvyschennia rinvnia bezpeky dorozhn'oho rukhu v Ukraini na period do 2020 roku”. available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481-2017-p#n8> (Accessed 19 Dec 2019).

Стаття надійшла до редакції 20.12.2019 р.